

**ВСЕУКРАЇНЬСЬКА ОЛІМПІАДА
ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

**ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ
ВСТУПНИКІВ
НА ОСНОВІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
З ГЕОГРАФІЇ – 2022**

Перший тур (дистанційний)

Рівень I

Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№1-35). Завдання має основу та чотири варіанти відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважають виконаними, якщо учасник вибрав і позначив відповідь у бланку відповідей. Правильна відповідь оцінюється в 2 бали. Максимально за блок можна отримати 70 балів.

1. Від якого півострова вирушили у плавання кораблі експедицій під командуванням Х. Колумба і Ф. Магеллана?

- А) Скандинавського
- Б) Піренейського
- В) Апеннінського
- Г) Балканського

2. Яка тектонічна структура лежить в основі Антарктиди?

- А) давня докембрійська платформа
- Б) молода палеозойська платформа
- В) система розломів (рифтів)
- Г) область мезозойської складчастості

3. Україна розташована:

- А) на захід від Гринвіцького меридіана
- Б) на стику двох великих тектонічних структур
- В) у межах першого годинного поясу
- Г) у трьох природних зонах

4. Які ґрунти поширені у помірних широтах в умовах помірно теплого і вологого клімату?

- А) сіроземи
- Б) бурі лісові
- В) червоно-жовті
- Г) чорноземи

5. Що позначають на кліматичних картах за допомогою ізотерм?

- А) опади
- Б) атмосферний тиск
- В) температуру
- Г) вітер

6. У якому кліматичному поясі розташована територія України?

- А) арктичному
- Б) помірному
- В) екваторіальному
- Г) тропічному

7. Що таке природна зона?

- А) верхній родючий шар земної кори, що сформувався внаслідок взаємодії гірських порід, повітря, сонячного світла і тепла, води та організмів протягом тривалого часу
- Б) один із великих природних комплексів Землі, основним чинником формування якого є співвідношення тепла і вологи
- В) сукупність різних угруповань тварин у певній місцевості
- Г) сукупність усіх рослинних угруповань на певній ділянці земної кулі

8. Яке походження мають Гавайські острови у Тихому океані?

- А) материкове
- Б) коралове
- В) вулканічне
- Г) штучне

9. Яка природна зона Африки займає 40 % території материка?

- А) вологі екваторіальні ліси
- Б) савани і рідколісся
- В) пустелі та напівпустелі
- Г) оазиси

10. Укажіть прізвище мандрівника, який першим досяг берегів Австралії?

- А) В. Янсзон
- Б) А. Тасман
- В) Дж. Кук
- Г) М. Фліндерс

11. Назвіть басейни, до яких належить більшість річок України

- А) Чорного та Балтійського морів
- Б) Азовського та Балтійського морів
- В) внутрішнього стоку
- Г) Чорного та Азовського морів

12. Зазначте головну гірську материнську породу ґрунтоутворення у лісостеповій і степовій зонах України?

- А) моренний суглинок
- Б) лесовидний суглинок
- В) алювіальні відклади
- Г) вапняки

13. Датою відкриття Антарктиди вважають:

- А) 1820 рік
- Б) 1920 рік
- В) 1911 рік
- Г) 1774 рік

14. Масштаб – це...

- А) ступінь спотворення ліній місцевості на карті, плані чи глобусі, порівняно з їх дійсними розмірами на земній поверхні
- Б) число, яке показує точне місцезнаходження об'єкта на місцевості
- В) ступінь зменшення довжин ліній місцевості на карті, плані чи глобусі, порівняно з їх дійсними розмірами на земній поверхні
- Г) кут між напрямком на північ і напрямком на якийсь предмет на місцевості

15. Виберіть ґрунти, які в Україні займають найбільшу площу?

- А) дерново-підзолисті
- Б) сірі лісові
- В) чорноземи
- Г) каштанові

16. Антарктиду відділяє від Південної Америки:

- А) море Ведделла
- Б) Течія Західних Вітрів
- В) протока Дрейка
- Г) Магелланова протока

17. За розвіданими запасами яких руд Україна посідає перше місце серед країн Європи?

- А) ртутних, мідних
- Б) марганцевих, титанових
- В) поліметалевих, алюмінієвих
- Г) нікелевих, цинкових

18. У якому океані знаходиться найбільша кількість вулканічних островів?

- А) Тихому
- Б) Атлантичному
- В) Північному Льодовитому
- Г) Індійському

19. Який науковець здійснив першу спробу фізико-географічного районування України?

- А) П. Погребняк
- Б) В. Бондарчук
- В) П. Тутковський
- Г) М. Паламарчук

20. Як називають поселення, в якому розташоване одне мале чи середнє промислове підприємство?

- А) промисловий пункт
- Б) промисловий центр
- В) промисловий вузол
- Г) промислова агломерація

21. Які природні комплекси відносять до азональних (утворення яких зумовлене передусім будовою земної кори і рельєфом)?

- А) географічні пояси
- Б) природні зони
- В) фізико-географічні країни
- Г) природні підзони

22. Найбільшою тектонічною структурою, що лежить в основі території України, є давня...

- А) Західноєвропейська платформа
- Б) Східноєвропейська платформа
- В) Волино-Подільська плита
- Г) Дніпровсько-Донецька западина

23. Що входить до складу лісового господарства?

- А) лісівництво, лісозаготівля, збирання дикорослих лісових продуктів
- Б) скотарство, свинарство, вівчарство
- В) лісозаготівля, садівництво, зернове господарство
- Г) ягідництво, квітникарство, лісівництво

24. Сила вітру залежить від:

- А) відносної висоти місцевості
- Б) віддаленості суходолу від океану
- В) прозорості атмосфери
- Г) різниці атмосферного тиску

25. Яка причина виникнення оазисів у тропічних пустелях?

- А) більш вологий клімат в окремих частинах пустель
- Б) підземні води залягають близько до поверхні
- В) зрошення пустель людиною
- Г) ґрунти багаті на поживні речовини

26. Укажіть галузь промисловості, підприємства якої розташовані у Запоріжжі, Миколаєві та Артемівську.

- А) гідроелектроенергетика
- Б) чорна металургія
- В) кольорова металургія
- Г) вагонобудування

27. Укажіть одну з основних галузей спеціалізації промисловості Карпатського економічного району?

- А) олійно-жирова
- Б) текстильна
- В) цементна
- Г) лісохімічна

28. Що таке глибоководний жолоб?

- А) частина материкової поверхні, яка розташована нижче рівня океану на глибинах до 3000 м.
- Б) вирівняна частина підводної окраїни материка, що примикає до суходолу та характеризується спільною з ним геологічною будовою
- В) довга і вузька западина з крутими схилами, що має глибини понад 6000 м.

Г) частина підводної окраїни материка, яка характеризується досить значним нахилом і різкою розчленованістю поверхні та глибинами 200-3000 м.

29. На картосхемі темним кольором виділено території країн, що утворюють групу світових лідерів за обсягом

- А) видобування кам'яного вугілля
- Б) виплавки чорної міді
- В) експорту мінеральних добрив
- Г) виробництва автомобілів

30. Як називається короткочасне раптове підняття води в річці?

- А) заплава
- Б) межень
- В) повінь
- Г) паводок

31. Назвіть расу, до якої належить зображена на малюнку дівчина:

- А) європеїдна
- Б) негроїдна
- В) австралоїдна
- Г) монголоїдна

32. Укажіть найглибше озеро світу:

- А) Каспійське море
- Б) Верхнє
- В) Вікторія
- Г) Байкал

33. Ареал поширення якої тварини зображено на карті зеленим кольором?

- А) піранья
- Б) пампаська лисиця
- В) ягуар
- Г) лама

34. Серед запропонованих морів Україну омиває?

- А) Карибське
- Б) Жовте
- В) Азовське
- Г) Балтійське

35. Чому в багатьох країнах райони хімічної промисловості та металургії територіально збігаються з районами видобування кам'яного вугілля?

- А) це матеріаломісткі та екологічно небезпечні галузі
- Б) у цих галузях вугілля використовується як сировина або паливо
- В) на основі цих галузей формується профіль технопарків і технополісів
- Г) підприємства цих галузей орієнтуються на споживачів своєї продукції

Рівень II

У завданнях 36-41 потрібно встановити правильну послідовність запропонованих тверджень. Поставте позначки в таблицях відповідей. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Максимально за блок можна отримати 24 бали.

36. Розташуйте географічні об'єкти у тій послідовності, в якій вони були відкриті європейцями:

- А) Антарктичний півострів
- Б) Нова Зеландія
- В) Магелланова протока
- Г) Мис Доброї Надії

37. Розташуйте послідовно (з півночі на південь) природні зони Східноєвропейської рівнини:

- А) тайга
- Б) мішані ліси
- В) лісостеп
- Г) степ

38. Розмістіть країни в порядку збільшення їхньої частки у світовому виробництві продукції машинобудування:

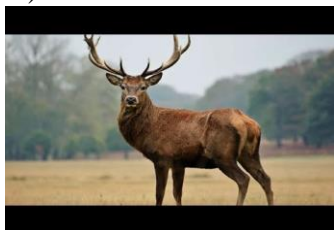
- А) Південна Африка
- Б) США
- В) Болівія
- Г) Китай

39. Розташуйте імена мандрівників за часом їхніх відкриттів, починаючи з найдавнішого:

- А) Христофор Колумб
- Б) Вітус Беринг
- В) Марко Поло
- Г) Жак Ів Кусто

40. Укажіть послідовно типових представників тваринного світу географічних поясів Євразії, починаючи від найближчого до екватора:

А)

Б)

В)

Г)

41. Послідовно розташуйте за розмірами площ прісні озера України, починаючи від найменшого:

- А) Синевир
- Б) Кагул
- В) Ялпуг
- Г) Світязь

Рівень III

У завданнях 42-43 мають по сім варіантів відповіді, з яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, варіанти відповіді. Поставте позначки в таблицях відповідей. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Максимально за блок можна отримати 6 балів.

42. Визначте особливості природи гірської системи Карпат:

- 1) піднялися в епоху альпійської складчастості
- 2) за висотою належать до низьких гір
- 3) складені гірськими породами, які піддаються швидкому руйнуванню
- 4) пікоподібні вершини вкриті багаторічними льодовиками
- 5) ландшафти сформувалися в умовах помірно континентального клімату
- 6) вверх по схилах сосново-ялинові ліси змінюються буково-грабовими
- 7) вирізняються найбільшою кількістю висотних поясів у Євразії

43. Укажіть спільні риси географічного положення Південної Америки та Африки:

- 1) розташовані у Східній півкулі
- 2) знаходяться на північ і південь від екватора
- 3) перетинаються північним тропіком
- 4) розташовані у помірних широтах
- 5) омиваються водами Тихого океану
- 6) розділені Атлантичним океаном
- 7) є сусідами Антарктиди